

RAPORT

întocmit în baza vizitei din 19.05.2015

în sectorul nr. 8 al Penitenciarului nr. 6 Soroca

1. În cadrul activității Oficiului Avocatului Poporului de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale ale omului în locurile care asigură detenția persoanelor, activitate efectuată în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) și art. 11 lit. i) din **Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)**, la data de 19 mai 2015, a fost efectuată o vizită de monitorizare la Penitenciarul nr. 6 Soroca. Scopul vizitei a fost verificarea condițiilor de detenție existente pentru persoanele cu dizabilități.
2. Vizita a fost efectuată de angajații Oficiului Avocatului Poporului după cum urmează:
Iurie Dubenco, consultant în Serviciul Investigații și Monitorizare;
Gheorghe Bosîi, consultant principal în Serviciul Investigații și Monitorizare;
Elena Draghici – consultant în Serviciul Investigații și Monitorizare.
3. Au fost verificate condițiile în celulele din sectorul nr. 8 al penitenciarului, unde sunt plasate 30 persoane cu dizabilități.
4. Durata vizitei: orele 11.00 – 12.00.
5. La momentul vizitei în sectorul respectiv al penitenciarului erau plasate mai multe persoane cu dizabilități, alături de condamnați de o vîrstă mai înaintată. În sectorul nr. 8 este plasată și o persoană cu dizabilități locomotorii, care se deplasează cu ajutorul căruciorului.
6. În partea ce ține de condițiile de detenție în sectorul dat, Oficiul Avocatului poporului constată că acestea în general **nu corespund standardelor naționale și internaționale în domeniu:**
 - Astfel, în încăperile de mare capacitate - mai mult de 30 de persoane aerul este închis, se simțea un miros urît și nu erau asigurate suficiente noptiere pentru fiecare deținut. Ventilarea se face prin intermediul ferestrei, iar încăperea era supraaglomerată. Din

cauza suprapopulării este necesar de efectuat reparația încăperii de locuit;

- O altă carență o constituie condițiile din veceurile sectorului de locuit. S-a atestat adaptarea condițiilor pentru persoane cu dizabilități locomotorii, fiind instalate bare de sprijin. Totuși în veceu, format din mai multe secțiuni, s-au atestat condiții insalubre, igrasie și lipsa unor condiții ce ar asigura intimitatea deținuților. În acest mod deținuții nu au posibilitatea de a-și satisface necesitățile fiziologice în condiții decente și de intimitate

- O altă carență ține de condițiile insalubre din încăperea unde este amenajat lavoarul sectorului;

- În aspectul ce ține de amenajarea unor acomodări rezonabile pentru persoane cu dizabilități locomotorii sau persoane în etate, putem menționa că au fost amenajate pante de acces spre încăperea de locuit și veceu. Totuși numărul ridicat și specificul deținuților respectivi presupune instalarea unor bare de sprijin ce ar permite facilitarea deplasării acestora. Acomodarea rezonabilă și crearea condițiilor pentru persoane cu dezabilități este prevăzut în art. 2, 8 alin. 6), 8 alin. 8) din Legea nr. 60 din 30.03.2012 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dezabilități;

Omisiunile atestate în sectorul nr. 8 al Penitenciarului nr. 6 Soroca sunt incompatibile cu normele *Comitetului pentru Prevenirea Torturii, cu prevederile Recomandării nr. R(87)3 adoptată de Comitetul de Miniștri a Consiliului European privind Regulile Europene pentru Penitenciare, Rezoluției nr.663 C a Consiliului Economic și Social a ONU privind Ansamblul de Reguli Minime pentru Tratatamentul Deținuților, Rezoluției 43/173 a Adunării Generale a ONU privind principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau*

închisoare, și eventual ar putea comporta consecințe nefaste pentru imaginea Republicii Moldova pe plan internațional.

În conformitate cu prevederile acestora, în toate locurile unde deținuților li se cere să lucreze sau să trăiască, ferestrele trebuie să fie suficient de mari pentru a permite deținuților să citească sau să scrie fără să-și strice vederea, beneficiind de lumină naturală în condiții normale. Aceleași cerințe se referă și la lumina artificială. Totodată, ferestrele vor fi astfel construite încât să permită pătrunderea aerului proaspăt în celulă. De asemenea, deținuții trebuie să aibă acces la instalații sanitare igienice, care să le protejeze intimitatea. De menționat că actele nominalizate recomandă statelor membre să se ghideze la elaborarea legislației interne cât și în practică de principiile ce reies din textul acestora, reprezentând în același timp condiții minime admise de către organele emitente. Totodată *Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de Republica Moldova în anul 2010*, obligă țara noastră să contribuie la protecția tuturor persoanelor cu dizabilități, inclusiv deținuții, astfel încât aceștia reieșind din condiția pe care o au să nu fie discriminați în raport cu celelalte persoane.

Reieșind din cele constatate în timpul vizitei și în scopul ameliorării situației deținuților din sectorul nr. 8 Penitenciarul nr. 6 Soroca și garantării respectării dreptului constituțional la securitatea fizică și psihică garantat de art. 24 din Constituția Republicii Moldova, precum și asigurarea și îndeplinirea în practică a unor acțiuni ce ar garanta și realiza drepturile fundamentale ale omului, conducându-mă de prevederile art. 24 alin. (2) din *Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la avocatul poporului (Ombudsmanul)*, înaintăm următoarele recomandări:

1. De a asigura pentru condamnații din sectorul nr. 8 suprafața de minim 4 m² pentru o persoană, pentru a evita suprapopularea;
2. De a efectua reparații în încăperile de locuit din sectorul 8 și de asigurat permanent menținerea condițiilor igienico-sanitare din acest sector, reieșind din specificul deținuților de aici – persoane cu dizabilități și persoane de vîrstă înaintată.
3. De a întreprinde măsuri în vederea reparării veceurilor, din sectorul nr. 8 și amenajarea unor condiții ce ar asigura intimitatea pentru deținuți;
4. De a asigura menținerea curățeniei în încăperea unde sunt amplasate lavoarele din sectorul nr. 8;
5. Reieșind din specificul deținuților din sectorul 8, de instalat bare de sprijin în încăperi, holuri, încăperile veceului și sălii cu lavoare, ce ar permite facilitarea deplasării acestora. Acomodarea rezonabilă și crearea condițiilor pentru persoane cu dizabilități este prevăzută de art. 2, 8 alin. 6), 8 alin. 8) din *Legea nr. 60 din 30.03.2012 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dezabilități*;

Asupra rezultatelor examinării și măsurilor întreprinse pe marginea prezentului aviz solicităm respectuos să ne informați în termen de o lună, în conformitate cu prevederile alin.(3) art.24 al Legii nr. 52 cu privire la Avocatul Poporului.

Gheorghe Bosîi
Consultant principal
În Oficiul Avocatului Poporului